

ESPOON KESKUKSEN kehittämisfoorumi ORKSHOP 12.06.2006

Tilaisuuden ohjelma

- 15.10 Tilaisuuden aloitus, läsnäolijoiden orientoiminen
- 15.20 Kehittämisfoorumin ja OPUS -hankkeen esittely
  - taustat
  - kehittämisfoorumin toiminta
  - demoesitys
  - tekninen tietoisku
- 16.20 Tauko, virvokkeita, ideaparkin hyödyntäminen
- 16.40 Ryhmätöiden anto ja ryhmiin jakautuminen Ryhmätöiden aiheet:
  - Miten haluaisitte itse käyttää kehittämisfoorumia?
  - Mitä foorumi voisi antaa alueen eri toimijoille?
    - ryhmä 1 Alueen asukkaat ryhmä 2 Uudet asukkaat ryhmä 3 Suunnittelijat ryhmä 4 Yhdistykset ja järjestöt ryhmä 5 Yrittäjät
  - Minkä näette suurimpina riskinä foorumin toiminnalle?
- 17.20 Ryhmätöiden purku
- 18.00 Yhteinen keskustelu
- 18.30 Tilaisuus päättyy

Muutamia tärkeitä tietoja

OPUS-hankkeen kotisivut:

http://opus.tkk.fi/

Kehittämisfoorumin tämänhetkinen osoite:

http://opusproject.evtek.fi/espoonkeskus

Sivuille tarvittavan henkilökohtaisen tunnuksen ja salasanan lähetämme sähköpostitse tilaisuuden jälkeen. Keskustelualueelle voit rekisteröityä kirjauduttuasi ensin sivuille.

Kehittämisfoorumista vastaavat OPUS-tutkijat ja tilaisuuden vetäjät:

Heli Rantanen, arkkitehti, tutkija TKK / Arkkitehtiosasto / YKS heli.rantanen@tkk.fi

Sirkku Huisko, maisema-arkkit. yo TKK/ Arkkitehtiosasto /YKS sirkku.huisko@tkk.fi

OPUS-hanke

Espoon keskuksen kehittämisfoorumi on yksi OPUShankkeen toimintatutkimus- kohteista.

OPUS (Oppiva kaupunkisuunnittelu ja asumisen arki) on monitieteinen tutkimushanke, jonka tavoitteena on kehittää ja tutkia kaupunkisuunnittelupro sesseja ja eri osapuolten vuorovaikutusta op-pimista tukevien menetelmien avulla. OPUS on Teknillisen korkeakoulun kahden yksikön, tieto-tekniikan osastoon kuuluvan liiketoimintaprosessien simulointilaboratorio SimLabin ja arkkiteh-tiosastoon kuuluvan yhdyskunta- ja kaupunkisuunnittelun laboratorion vhteishanke. EVTEK -ammattikorkeakoulu on mukana kehittämistyössä ja toimii teknisenä alihankkijana.

Kehittämisfoorumin idea

Kehittämisfoorumissa kootaan yhteen paikkaan Espoon keskusta koskevia hankkeita ja muuta paikallista tietoa yhteistyössä asukkaiden, kansalaisjärjestöjen ja viranomaisten kanssa. Kehittämisfoorumi tarjoaa paikallisten toimijoiden käyttöön vuorovaikutteisia karttapohjaisia ja muita työkaluja, joiden avulla koottua ja luotua tietoa hyödynnetään alueellisissa kehittämishankkeissa. Sivuston idea on olla luonteeltaan avoin, mahdollisimman edullinen ylläpitää, ajankohtainen ja paikallisesti ylläpidetty.

Kehittämisfoorumin luonteesta

Kehittämisfoorumi tarjoaa uuden käyttöliittymän paikalliseen tietoon. Se kokoaa, yhdistelee ja esittää tietoa helppokäyttöisellä tavalla. Se tukee tiedon kommentointia ja jatkoprosessointia yhteisellä foorumilla. Ajankohtaista tietoa tuodaan foorumille harkinnan mukaan. Kun tiedontuottajat edustavat erilaisia alueellisia tahoja, saavutetaan laajempi näkemys paikalliseen tietoon. Avointa tiedottamista, tiedon jakamista ja keskustelua tukeva foorumi toivottavasti tuottaa parempaa yhteistä ymmärrystä alueen kehittymiseen vaikuttavista asioista. Monipuolinen tietopankki voi näin tuottaa vankempaa tietopohjaa mielipiteen muodostukseen – oli kyseessä sitten asukas tai virkamies, yrittäjä tai suunnittelijakonsultti.

Kehittämisfoorumin ylläpidosta

Kehittämisfoorumin elinkelpoisuuden kannalta suurimpana haasteena tulee olemaan sen ylläpito. Tavoitteena on hajoittaa ylläpito niin, että yden yksittäisen ylläpitäjän (kaupungin virkamies, järjestö/yhdistysaktiivi, asukasaktiivi ine.) työmäärä on kohtuullinen. Ylläpitorinkiin kuuluu ihmisiä monista eri organisaatioista, mutta sillä täytyy olla keskitetty päätoimitus. Eräs ratkaisu voisi olla tarkoitusta varten perustettava yhdistys, jota Espoon kaupunki ja alueen yritykset ja taloyhtiöt tukevat. Yrittäjät voisivat myös räätälöidä sivuilleen omia asiakaskyselyitään, kun sellainen mahdollisuus myöhemmin toteutetaan.

Kehittämisfoorumi on luonteeltaan puolueeton ja paikallinen. Sen tavoitteena on tukea Espoon keskuksen monipuolista kehittämistä ja imagon parantamista. Toive onkin, ettei se muodostuisi vain yksittäisten toimijoiden tiedotuskanavaksi, vaan yhteisen toiminnan foorumiksi, jossa kuka tahansa uskaltaisi ja haluaisi vierailla, kommentoida ja keskustella.

Kehittämisfoorumin rakenne ja toiminta

Sivuston perusalustana ovat OpenSource -pohjaiset ohjelmistot: Joomla (julkaisu- ja sisällönhallintajärjestelmä) ja MapServer (karttamoottori).

Vapaatalähdekoodiakäyttävätsovelluksetyleistyvät jatkuvasti, sillä ne ovat ilmaisia. Kustannukset eivät niissä kohdistu lisenssimaksuihin vaan kehitystyöhön ja ylläpitoon. Näillä työkaluilla toteutetaan paikkatietoteknologiaa hyödyntävä sovellus, jossa hyödynnetään erilaisia karttatasoja. Tiedoilla on geomteria ja niihin talletetaan paikkatietokoordinaatit, jolloin ne voidaan siirtää myös varsinaisiin paikkatietojärjestelmiin (GIS).

http://www.joomlaportal.fi http://mapserver.gis.umn.edu/

Joomla

Joomla on avoimen lähdekoodin julkaisujärjestelmä. Sen rakenne perustuu sivustolle luotaviin artikkeleihin (content item) ja kiinteisiin sivuihin (static content).

Artikkeleita ja sivuja luodaan muokkausikkunan eli editorin avulla. Artikkeleita voidaan järjestää ryhmiin jakamalla ne osioihin (section). Osioiden ryhmittelyä voidaan jatkaa sisällä edelleen kategorioilla (category). Näin voidaan toisistaan erottaa erilaisia aihepiirejä ja – tyyppejä edustavat tekstit. Jokaisella artikkelilla on myös ID-numero, joka avulla artikkelit on erotettavissa toisistaan. Artikkeleille myös määrätään julkaisupäivämäärä ja samoin voidaan määritellä päivämäärä, jonka jälkeen julkaiseminen lopetetaan automaattisesti. Suurin osa foorumin sisällöistä luodaan ns. artikkeleiden avulla. Artikkelit voidaan taas kiinnittää karttatyökalun avulla tiettyihin paikkoihin, jolloin niitä voi hakea kartan hakukriteerien avulla.

Kiinteät sivut ovat luonteeltaan pysyviä ja niille ei voi valita osiota eikä kategoriaa. Ne muistuttavat "tavallisia" html-koodilla tehtyjä sivuja. Osa foorumilla olevasta sisällöstä rakennetaan tavallisiksi sivuiksi. Tällaisia ovat suuremmat ajankohtaisetasiakokonaisuudet kuten Kirkkojärven yleissuunnittelu ja Virastokeskuksen kehittäminen. Näille sivustoille kerätään enemmän toimitettua materiaalia. Suunnittelun prosessipuu-sivu on myös kiinteä sivu ja eräs tapa seurata näiden valittujen hankkeiden etenemistä.

Artikkelit ja kiinteät sivut järjestetään sivustolle moduulien (module) avulla. Moduuleilla sivurakennetta voidaan hallita niin, että esimerkiksi tietystä kategoriasta tulevat artikkelit näkyvät tietyllä sivulla.

Moduuleilla toteutetaan myös valikot (menu). Sivuille voidaan myös upottaa ulkopuolisia sivuja moduulin avulla (wrapper). Kehittämisfoorumin kartat näkyvät sivulla wrapper-toiminnon avulla.

Komponenttien (component) avulla sivustolle voidaan tuoda erilaisia toiminnallisuuksia, kuten palautesivu, keskustelupalsta, ulkopuolinen uutissyöttö (RSSfeed) ja kuvagalleria.

Sivustoa kokonaisuutena hallitaan sivupohjista (template), joihin määritellään, miten asiat sivustolle järjestetään (HTML) ja miltä mikäkin näyttää (CSS).

Mapserver

Mapserver lähdekoodin avoimen on kehitysympäristö, jolla toteutetaan spatiaalidatan eli karttojen, kuvien ja vektorimuotoisen tiedon esittäminen internetissä. Sen avulla voidaan esittää pohja- ja teemakarttoja erilaisille tasoille jaettuna. MapServerin ja siihen liitettävän toiminnallisuuden avulla voidaan myös piirtää alueita, viivoja tai pisteitä. Tiedot tallentuvat tietokantaan ja ne voidaan tuoda ulos MapServeristä useimpiin paikkatietojärjestelmiin sopivassa muodossa. Tiedoille voidaan määritellä koordinaatisto, jolloin ne ovat tarkasteltavissa halutun paikkatietomateriaalin kanssa yhdessä.

Mapserver ja Joomla on yhdistetty toisiinsa niin, että piirretyille alueille ja pisteille saadaan linkitettyä Joomlassa luotu artikkeli. Tämä mahdollistaa karttaliittymässä haut Joomlaan määriteltyjen hakukategorioiden mukaan.

kokeilu

Joomlan Mapserverin yhdistäminen ja tämäntyyppisesti ainutlaatuinen on maailmassa.

Kehittämisfoorumin pääosat ovat paikallistietokartta, kommentointikartta, ja erityiset ajankohtaiset suunnittelusivustot. Näitä tukee keskustelualue. Foorumi palvelee myös paikallista tiedonvälitystä, sillä kuka tahansa voi ilmoittaa ajankohtaisista tpahtumista tai uutisista foorumin Lisää tapatumaja Lisää uutinen -toiminnoilla. Julkaisusta päättää ylläpito.

Paikallistietokartta

Paikallistietokartta on peruskäyttöliittymä alueelliseen suunnittelu- ja kehittämistietoon. Se hyödyntää olemassa olevaa tietoa linkittämällä tai kokoamalla sitä järjestelmän sisälle. Kun tiedontuottajat edustavat erilaisia alueellisia tahoja, syntyy toivottavasti kokonaisvaltaisempi näkemys alueen kehittämiseen liittyvistä vetovoima-, vahvuus- ja uhkatekijöistä. Esimerkiksi tasolla Kannanotot ja aloitteet voi hakea esimerkiksi kaavahankkeita koskevia yhdistysten lausuntoja ja tuoda ne kartalle yhdessä "virallisen" kaavatason kanssa. Virinnyttä keskustelua voi jatkaa foorumin keskustelualueella.

Paikallistietokartalla on kaksi näkymää: kaikille käyttäjille näkyvä julkinen sekä ylläpitäjien näkymä. Kaikille avoimessa paikallistietokartassa voi tarkastella erilaisia hankkeita, suunnitelmia ja projekteja, sekä niihin liittyviä kannanottoja, aloitteita ja muita netistä löytyviä kirjoituksia. Tarkastella voi myös kotiseututietoa, kaupunkipolkupisteitä, valokuvia, taideteoksia ja suojelukohteita. Kohteet on paikannettu kartalle ja näkyvät käyttäjälle halutun haun mukaisesti pisteinä tai alueina eri väreillä. Jokaiseen kohteeseen liittyy artikkeli, joka vie käyttäjän joko ulkopuolisille sivustoille tai kehittämisfoorumin sisäisiin toimitettuihin sisältöihin.

Pohjakartaksi käyttäjä voi valita ortoilmakuvan tai opaskartan. Näiden päälle voi edelleen valita erilaisia tasoja, kuten rakennukset korostettuina, erityisen merkittävät rakennukset (maamerkit), kiinteistörajat, liikennealueiden rajat, katunimet ja korkeuskäyrät.

Ylläpitäjien näkymässä kartalle voi lisätä alueita tai pisteitä piirtotyökalujen avulla sekä linkittää niihin artikkeleita. Artikkeleita voi linkittää myös aluerajauksiin ja pisteisiin, jotka ovat jo kartalla. Artikkelit luodaan ylläpitäjille näkyvästä linkistä "Kartta-artikkelit". Sen kautta artikkeleita voi lisätä siihen kategoriaan, johon oma teksti liittyy. Linkin kautta pääsee myös muokkaamaan jo tehtyjä artikkeleita.

Kaupunkipolut

Espoon kaupunki, Uudenmaan liitto, Suomen Kotiseutuliitto ja Espoon paikalliset asukasjärjestöt ovattoteuttaneetyhteisvoimin Espoonkaupunkipolut -hankkeen. Espoon keskuksen alueella Kaupunkipolkuja on tällä hetkellä kolme. Espoon keskuksen kaupunkipoluilla on omat nettisivut Keski-Espoo-seuran sivuilla (www.keskiespooseura. kaupunkipolkupisteet fi/kaupunkipolut), mutta on tuotu myös paikallistietokartalle. Siellä niiden tietosisältöjä voi kommentoida ja ehdottaa myös uusia pisteitä palautelomakkeen kautta.

Kommenttikartta

Kommenttikartalle voivat kaikki kertoa mielipiteitänsä Espoon keskuksen alueelta. Kommentti voi olla negatiivinen, positiivinen tai kehittämisehdotus. Kommenttityyppejä voidaan jatkossa myös muuttaa. Kommenttikartta on tarkoitus yhdistää keskustelualueeseen, jonka jälkeen kommenttia voidaan jatkaa keskusteluksi.

Kommentointimahdollisuus on kaikille avoin. Ensimmäistä kommenttia kirjoitettaessa käyttäjältä (ikäryhmä, kvsvtään perustietoja sukupuoli, asuinpaikka), jonka jälkeen hän voi saman istunnon aikana merkitä kartalle niin monta kommenttia kuin haluaa. Kommentit tulevat julkisiksi ja kartalle kun joku ylläpitäjätasolta tarkistaa ja julkaisee ne. Käyttäjä voi myös tarkastella muiden jättämiä kommentteja ja halutessaan aloittaa niistä keskustelun keskustelualueella.

Eräs tärkeä kommenttien tarkastelumuoto on ajallisten muutosten seuranta. Kommentteja voi hakea kartalle eri kriteerien perusteella ikäryhmän, sukupuolen ja sen perusteella, asuuko kommentin antaja Espoon keskuksen alueella vai ei. Lisäksi kommentteja voi hakea eri ajanjaksoilta ja näin vertailla esimerkiksi negatiivisten merkintöjen määrää ja esiintymistä tiettyinä ajanjaksoina.

Kehittämisfoorumin erilaiset käyttäjätasot ja oikeudet

Kirkkojärven yleissuunnittelu

Ajankohtaisia suunnittelukohteita nostetaan tarvittaessa esiin. Pilottina toimii Kirkkojärven yleissuunnitteluprosessi, jota pyritään tukemaan sivusto-osion avulla. Kirkkojärven yleissuunnittelusivuille tuodaan mahdollisimman kattavasti Kirkkojärveä koskevia suunnitelmia ja muuta tietoa.

Erityinen Kirkkojärven suunnitteluprosessin ajallista etenemistä kuvaavana sovellus on prosessipuu. Puun vasemmanpuoleisilla oksilla on virallisen prosessin tapahtumia ja tuotoksia ja oikeanpuoleisilla oksilla kannanottoja, uutisia ja tapahtumia, jotka liittyvät alueen viralliseen suunnitteluun. Puun tarkoitus on esittää suunnittelua ajallisena jatkumona, johon monenlaiset toimijat ja tapahtumat vaikuttavat.

Prosessipuun lisäksi sivustolle kerätään suunnitteluprosessin kuluessa järjestettyjen asukastilaisuuksien tapahtumia.

Keskustelualue

Keskustelualueella toivotaan syntyvää keskustelua Espoon keskusta koskevista asioista. Erillisiä keskustelualueita ovat aluksi Kirkkojärven suunnittelu ja Virastokeskuksen kehittäminen. Yleisessä keskustelussa voidaan keskustella mistä tahansa päivänpolttavasta aiheesta, joka liittyy Espoon keskukseen.

Keskustelufoorumista löytyvät myös kommenttikartan kommenttien kautta virinneet keskustelut. Kommentista tulee keskustelu siinä vaiheessa, kun joku haluaa sen aloittaa. Aloittaminen tapahtuu kommenttikartan kautta.

Tulevaisuuden suunnitelmat

Tarkoitus on toteuttaa karttojen yhteyteen karttatyökalu, jota voidaan räätälöidä paikallisten projektien tarpeisiin. Näin paikallisen tiedon analysoimisen keräämisen, ja tutkimisen mahdollisuus olisi kaikille avoin, ja tuloksiin voitaisiin tutustua yhden paikallisen kehittämisfoorumin kautta. Jatkossa voidaan pohtia, missä määrin alueen yritykset ja taloyhtiöt voisivat olla mukana ja kuinka ne hyötyisivät Kehittämisfoorumista. Kartalle on helppo lisätä vaikka erityinen yritys- ja palvelutaso.

Kaikille avoimet sivut

•

•

- Julkaistujen sivujen lukeminen
- Uutisten ja tapahtumailmoitusten lisääminen
- Paikallistietokartalla hakujen tekeminen ja tiedon tarkastelu
- Kommenttien jättäminen kommenttikattalle
- Kommenttien tarkastelu
- Mahdollisuus lukea keskustelufoorumia
  - Mahdollisuus rekisteröityä keskustelu alueelle, ja tämän jälkeen keskustella tai aloittaa uusi keskustelu

Ylläpitäjätaso (manager/admin)

- Myös julkaisemattomien sivujen lukeminen
- Kartta-artikkelin lisääminen, julkaiseminen ja muokkaaminen
- Paikallistietokartalle alueiden ja pisteiden piirtäminen, sekä niihin artikkeleiden linkittäminen
- Artikkeleiden muokkaaminen
- Kommenttien julkaiseminen
- Kuvagallerian muokkaaminen
- Mediavaraston ylläpito (kuvituskuvat, tiedostot)

Hallinnointitaso (superadmin)

- Kaikkien sisältöjen ja sivuston yleisten asetusten hallinta
- Sivurakenteen hallinta (moduulit, komponentit, sivupohjan tyyli ja rakenne)
  - Käyttäjien hallinta eli käyttäjien oikeuksien poistaminen, muokkaaminen ja lisääminen
- Tietokannan tarkastelu

Ohjeet Paikallistietokartan käyttöön

Voit zoomata lähemmäksi valitsemalla ylävalikosta Lähennä -painiketta ja osoittamalla sen jälkeen kartalta kohdetta. Loitontaminen onnistuu valitsemalla Loitonna-painike ja osoittamalla kartaa. Keskitä osoittamalla karttaa valittuasi Keskitä-painike .

Voit valita aluksi haluamasi karttapohjan ja siihen eri tasoja oikeanpuoleisesta valikosta. Sitten voit määrittää millaisia tietoja haluat kartalle esitettäväksi. Pääotsikot valitsemalla voit valita kerralla kaikki alaotsikot. Jokaisella pääotsikolla on oma värinsä. Niinpä esimerkiksi Ohjelmat ja projektit esiintyvät kartalla sinisinä alueina. Jotkut kohteet kuten Kotiseututieto ovat pistemäisiä. Kohteet voivat olla myös päällekkäin. Kun olet tehnyt valintasi, paina Päivitä kartta -painiketta alareunassa.

Haun jälkeen kaikkien kartalla näkyvien kohteiden otsikot ilmestyvät oikeaan reunaan. Voit tarkastella niitä klikkailemalla niiden otsikkoja, jolloin oikeaan yläreunaan ilmestyy lyhyt johdatokappale. Voit sen jälkeen edetä tarkastelemaan itse tietosivua Lue lisää.. -linkistä tai siirtymällä linkin kautta ulkopuoliselle sivulle riippuen johdantokappaleen sisällöstä. Kohteita voi tarkastella myös kartalta osoittamalla, kun Tarkastele-painike on valittuna. Valittu alue tai piste muuttuu osoitettaessa kirkkaan keltaiseksi. Kohteen tiedot ilmestyvät johtantokappaleeseen. Jos kohteita on useita samalla alueella, niiden kaikkien johdantotiedot ilmestyvät näkyviin.

Kartalta löytyy tietoa vain Espoon keskuksen alueelta. Siksi Kauniaisten alue on muokattu muusta alueesta poikkeavaksi.

Ohjeet Kommenttikartan käyttöön

- 1. Zoomaa ja keskitä kartalla haluamaasi kohtaan.
- Valitse kommentointitila klikkaamalla (puhekupla)-näppäintä ja sen jälkeen haluamaasi paikkaa kartalla. Kun (puhekupla)-näppäin on valittuna, jokainen klikkaus kartalla avaa oikeaan reunaan kommenttitaulun.
- 3. Ensimmäisen kommentin yhteydessä sinua pyydetään vastaamaan taustatietokyselyyn. Se sinun täytyy tehdä vain kerran. Sen jälkeen voit tallettaa kartalle niin monta kommenttia kuin haluat. Valitse kommenttisi tyyppi ja kirjoita kommenttiin kuvaava otsikko (pakollinen). Itse kommenttiosiossa voit tarkentaa kommenttiasi.
- 4. Jos sijoitit kommentin vahingossa väärään paikkaan, paina painiketta "Peru".
- 5. Talletuksestasi lähtee automaattinen ilmoitus ylläpitäjälle, joka tarkistaa ja julkaisee kommentit niin, että ne tulevat näkyviin muillekin tarkastelua varten.
- 6. Voit hakea kommentteja kartalle valitsemalla toiminto: "Kommenttien haku". Valitse vaihtoeh doista millaisia kommentteja haluat tarkastella. Tämän jälkeen kartalle ilmestyvät valitunlaiset kommentit. Oikeaan palstaan ilmestyy listaus kommenttien otsikoista.
- 7. Voit tarkastella yksittäistä kommenttia klikkaamalla (silmä)–painiketta ja sen jälkeen kom menttia kartalla tai listalla. Koko kommentti ilmestyy oikeaan yläkulmaan luettavaksi.

Paikallistietokartan sisällöntuottajan ohjeet

Huomioitavia asioita

- Ennen kuin voit lisätä kartalle aluerajauksen tai pisteen sinun tulee luoda asiaa koskeva artikkeli
- Kategorioihin, jotka kuuluvat pääotsikoiden Kaavoitushankkeet, Suunnitelmat, Projektit ja ohjelmat ja Kannanotot ja aloitteet alle, voit piirtää ainoastaan alueita.
- Kategorioihin Kotiseututietoa ja Muut voit tehdä ainoastaan pisteitä

Uuden aluerajauksen tai pisteen lisääminen

- 1. Valitse alasvetolaatikosta artikkeli, jolle aiot tehdä alueen tai pisteen.
- 2. Valitse pohjakartta ja tasot, joiden haluat helpottavan piirtämistäsi
- 3. Mikäli haluat piirtää valmiin aluerajauksen avulla, valitse myös haluamasi kategoriat
- 4. Päivitä kartta
- 5. Zoomaa ja keskitä kartalla haluamaasi kohtaan.
- 6. Valitse editointitila klikkaamalla (kynä)-näppäintä
- 7. Piirrä haluamasi polygoni tai piste. Voit poistaa piirroksen painamalla peruuta.
- 8. Tarkista, että alasvetolaatikossa on haluamasi artikkeli
- 9. Paina talleta

Olemassa olevaan rajaukseen tai pisteeseen viittaaminen

- 1. Valitse alasvetolaatikosta haluamasi artikkeli
- 2. Valitse kategoria(t), jossa olevaan rajaukseen tai pisteeseen aiot viitata
- 3. Päivitä kartta
- 4. Zoomaa ja keskitä kartalla tarvittaessa.
- 5. Valitse tarkastelutila klikkaamalla (silmä) näppäintä
- 6. Valitse klikkaamalla alue tai piste, johon haluat artikkelisi viittaavan (alue muuttuu kel taiseksi)
- 7. Tarkista, että alasvetolaatikossa on haluamasi artikkeli
- 8. Paina talleta

Aluerajauksen tai pisteen poistaminen

- 1. Valitse kategoria, jossa poistettava aluerajaus tai piste sijaitsee
- 2. Päivitä kartta
- 3. Zoomaa ja keskitä kartalla tarvittaessa
- 4. Valitse tarkastelutila klikkaamalla (silmä) näppäintä
- 5. Valitse klikkaamalla alue tai piste, jonka haluat poistaa (alue muuttuu keltaiseksi)
- 6. Paina oikealle ilmestyvää Poista geometria linkkiä

Uuden artikkelin lisääminen

- 1. Kirjaudu sivustolle
- 2. Klikkaa linkkiä Kartta-artikkelit >> Lisää uusi kartta-artikkeli (editori avautuu)
- 3. Kirjoita artikkelillesi otsikko
- 4. Valitse artikkelillesi valikosta "Select Category" haluamasi kategoria
- 5. Kirjoita ylimmäiseen tekstikenttään muutamalla rivillä artikkelisi sisällöstä. Älä liitä tähän kuvia, äläkä kirjoita paria riviä enempää.
- 6. Kirjoita alimmaiseen tekstikenttään artikkelisi kokonaisuudessaan. Ylimmäiseen teks tikenttään kir joitettu teksti tulostuu suoraan tähän kirjoitetun tekstin alkuun.
- 7. Lisää artikkeliin halutessasi kuvia, linkkejä tai taulukoita. Muista tehdä välitallennuksia (Apply).
- 8. Merkitse artikkeli julkaistuksi (published)
- 9. Tallenna artikkeli klikkaamalla Save